

Skjemainformasjon

Skjema	Søknadsskjema for museumsprogrammer 2015
Referanse	1005512
Innsendt	04.05.2015 12:58:05

Opplysninger om søker

Søker

Navn på organisasjonen	Vardobaiki samisk senter
Institusjonens leder	Kjersti Myrnes Balto
Postadresse	Bedringens vei 9
Postnr / Poststed	8536 EVENES
Tlf. til organisasjon	76985020
E-post til organisasjon	post@vardobaiki.no
Prosjektets kontaktperson	Marit Myrvoll
Tlf. til kontaktperson	76985027
E-post til kontaktperson	marit@vardobaiki.no
Nettside	http://www.vardobaiki.no/
Org. Nr	985425329

Opplysninger om prosjektet

Prosjekt

Søknaden gjelder

Samfunnsrolle

Tittel på prosjektet

Samisk yringsfrihet og samfunnsengasjement

Sammendrag av prosjektet

Prosjektet skal dokumentere, synliggjøre, ta vare på og formidle nær samisk politisk og kulturell fortid i Nordre Nordland/Sør-Troms. Det er i dag ca 50 år siden den samepolitiske bevegelsen startet i nær fortid. Dagens oppvoksende generasjon samt unge voksne har ikke opplevd en tilværelse uten Sametinget. Det er viktig at den nære historien, selv så turbulent den kan virke for mange, blir dokumentert og tatt vare på som en del av vår felles hukommelse, både i det samiske og det øvrige samfunn.

Mål med prosjektet

Målet med prosjektet er å dokumentere, synliggjøre og ta vare på den nære samiske kulturpolitiske historien i Sør-Troms og Nordre Nordland, for å skape en større forståelse og innsikt i bakgrunnen for dagens samiske samfunn.

Beskrivelse av prosjektets overføringsverdi

Prosjektet kan fungere som en modell for andre samiske områder/regioner som ønsker å gjennomføre liknende prosjekter. I tillegg til det faktiske materialet som dokumenteres og tas vare på, vil prosjektets verdigrunnlag om at dette er verdifullt, være viktig å formidle.

Prosjektets metodikk, med en stor grad av bruker-medvirkning, kan nyttes i mange andre prosjekt-sammenhenger hvor tematikken er dokumentasjon, innsamling og bevaring av lokal eller regional historie.

Prosjektet vil også gi grunnlag for forskere/studenter når det gjelder både den regionale og den nasjonale samepolitiske nære fortida.

Prosjektbeskrivelse

Med FNs vedtak av menneskerettighetserklæringa i 1948, vokste det etterhvert også i Norge fram en politisk erkjennelse av at den samiske befolkningen og andre nasjonale minoriteter har språklige og kulturelle rettigheter. I dag er flere samiske rettigheter innenfor språk og kultur nedfelt i nasjonalt lovverk, der Norges forpliktelser er sterkest uttrykt i Grunnlovens § 108. Norge har også vedtatt en egen samelov (1987) som gir grunnlaget for Sametinget, og ratifisert ILO-konvensjon nr 169 i 1990 og FNs urfolkserklæring (2007). Det er samtidig utviklet en omfattende avtalepraksis mellom Sametinget og norske offentlige myndigheter og har skjedd en omfattende institusjonalisering av samiske rettigheter, bl.a. innenfor utdanningssektoren fra barnehage til universitet. Flere og flere kommuner ser også viktigheten av å ta vare på og synliggjøre det kulturelle mangfoldet på lokalt nivå, for eksempel gjennom skilting på flere språk. Fra et nasjonalt og internasjonalt perspektiv har det samiske kulturpolitiske engasjementet vært svært vellykket sett i relasjon til mange andre urfolk i verden. På lokalt og regionalt nivå i samiske bosettingsområder er det derimot store variasjoner, og engasjement har ikke alltid ført til etablering av samiske institusjoner med formål å ta vare på, styrke og utvikle samisk språk, kultur og samfunnsliv.

Den nasjonale utviklingen ville ikke vært mulig uten omfattende støtte og et bredt engasjement blant den samiske befolkningen på regionalt og lokalt nivå. Anerkjennelse av samiske rettigheter har ikke kommet av seg selv, og mange har erfart store sosiale og politiske omkostninger ved å bruke yringsfriheten, samt synliggjøre og kreve likeverd for samisk kultur og språk i det norske majoritetssamfunnet. Motstanden mot en offentlig samisk tilstedeværelse i dagens samfunn, for eksempel ødeleggelse av samiske stedsnavnskilt, kan sies å være en lang skygge fra fornorskningspolitikken tid, og en slik motstand ble (og blir) oftest artikulert på lokalt nivå.

Organiseringen i det som er kjent som den nyere tids samepolitiske bevegelse begynte på slutten av 1960-tallet. Den samiske befolkningens politiske og kulturelle situasjon kom for alvor på den politiske dagsorden hos norske myndigheter i løpet av Alta-saken på slutten av 1970-tallet og begynnelsen av 1980-tallet. Utredninger fra samerettsutvalg og samekulturutvalg, samt mange andre utredninger fra offentlig oppnevnte utvalg de siste 30 år, har lagt premisser for politiske beslutninger som har hatt som intensjon et større likeverd mellom samisk og norsk kultur.

Dette prosjektet vil gjennomføres i Várdobáiki samiske museums ansvarsområde i den samiske regionen i Sør-Troms/Nordre Nordland - fra Ballangen kommune i sør til Sørreisa kommune i nord. Dette omfatter også Lofoten og Vesterålen (se vedlagte kart). Museet er en avdeling under Várdobáiki samisk senter, og tilhører nordsamisk språkområde med både markesamisk, reindriftssamisk og sjøsamisk kultur. Museet har ansvar for samisk museumsvirksomhet i Nordre Nordland og Sør-Troms, og samarbeider regionalt med samiske gårdstun/lokalsamlinger for å fremme samisk historie og kultur.

Fra midten av 1970-tallet akselererte det samepolitiske engasjementet i regionen, og i 1977 ble den første sameforeningen i området stiftet. På grunn av det historiske grunnlaget for dagens samiske bosetting og dermed et språklig og kulturelt fellesskap, ble det også initiert et samarbeid med samiske organisasjoner på svensk side (Kiruna/Jukkasjärvi-området). Senere ble flere sameforeninger stiftet, et uttrykk for et mangfold i politisk verdi-grunnlag og hvordan man så for seg et samisk samfunn. Denne differensierte utviklinga kan også ses i sammenheng med ei tilsvarende utvikling på nasjonalt nivå. I sammenheng med et større kulturpolitisk engasjement, ble også andre typer organisasjoner dannet og som hadde en klar samisk profil, bl.a. innen håndverk

og idrett. I grunnskole og videregående skole gjorde noen få lærere en enorm innsats i undervisning av samisk språk, historie og kultur, ofte med negative reaksjoner og leserinlegg i lokale media mot seg. Samiske bokforlag, samiske reiselivsbedrifter, idrettslag og andre samiske aktører ble også etablert og kan ses på som et uttrykk for et samisk samfunns mangfold.

Det frivillige politiske og kulturelle organisasjonsarbeidet gikk etterhvert, og særlig etter etableringen av Sametinget, over til større institusjonalisering. Dette har sammenheng med en større offentlig oppmerksomhet og anerkjennelse, hvor deler av det som tidligere var dugnadsarbeid, kom inn under offentlige støtteordninger - i likhet med det øvrige organisasjonslivet i Norge. Samtidig er det mange foreninger og andre organisasjoner som er sterkt engasjert i ei positiv og levedyktig samisk framtid.

Prosjektet vil gjennomføres av Vardobaiki museum og med en overveiende grad av brukermedvirkning fra deltakende virksomheter/organisasjoner. De enkelte samarbeidspartnere har stor selvbestemmelse i hvilket omfang og hvilken historie som skal fortelles. De ulike organisasjoners og virksomheters arkiv må gjennomgås og viktige hendelser løftes fram. Også sentrale tillitsvalgte og andre ressurspersoner planlegges intervjuet slik at deres forståelse og kunnskap bevares. Følgende foreninger/virksomheter stiller seg positive til prosjektet:

- Bálák Sámesearvi/Ballangen sameforening
- Boazovázzi
- Dielddanuorguovllu Nuorak (DGN)
- Fjell skilag
- Harstad ja biras sámiiid searvi/Harstad og omegn sameforening
- Hålogaland samiske forening
- linna ja biras sámiiid searvi/Hinnøy og omegn sameforening
- Inga Sami Siida
- Isogaisa festival
- Márkomeannu - samisk festival
- Ofoten samiske forening
- Ráhkká ja biras sámiiid searvi/ Bjerkvik og omegn sameforening
- Samenes Folkeforbund
- Sandmark bygdeutviklingselskap
- Skaniid Girjje
- Ruongu Sámi searvi/Spansdalen sameforening
- Stuornjárgga Sámi Duodje
- Vesterålen og Omegn Sameforening

I tillegg er Samisk Arkiv og Senter for samiske studier ved UiT Norges Arktiske universitet, samarbeidspartnere.

De fleste deltakende aktører vil ha behov for nettverkssamarbeid og rettledning i hvordan arbeidet kan gjennomføres. Flere av organisasjonene vil ha et omfattende arkivmateriale som det vil ta tid å systematisere på en tilfredsstillende måte. Samisk Arkiv, en del av Arkivverket i Norge, vil delta på fellesmøter med sin kompetanse innen bevaring og kassasjon, kunne ha foredrag, og gi råd og veiledning til deltakerne. Samisk Arkivs kompetanse innen samisk språk vil gjøre at det samtidig kan utvikles felles termer når materiale skal systematiseres for bevaring.

For å etablere en felles forståelse av prosjektets innhold og framdrift, vil det innenfor prosjektperioden arrangeres to felles nettverksmøter hvert år. Dette vil fungere som en verdifull felles arena for utveksling av informasjon og etablering av en felles hukommelse om nær samisk fortid. Det begynner med oppstartseminar i januar 2016. Her vil et felles opplegg presenteres, og felles problemstillinger og utfordringer kan drøftes. Samtidig vil praktiske aktiviteter som gjennomføring av intervjuer, samt dokumentasjon, strukturering og digitalisering av arkivmateriale, være i fokus. Også juridiske sider ved offentliggjøring vil bli vektlagt. Som nevnt ovenfor, vil Samisk Arkiv delta på disse møtene. Senter for samiske studier ved UiT Norges arktiske universitet, vil også delta med sin fag- og formidlingskompetanse hvor det overordnede perspektivet vil være å se det samiske politiske/kulturelle/identitetsmessige engasjementet i regionen i sammenheng med både det norske samfunnet og med framveksten av institusjons-mangfold i det samiske samfunn. Også reaksjoner og engasjement i det norske samfunnet på den samiske politiske og kulturelle aktiviteten vil bli belyst.

Prosjektleder vil være museumsleder Marit Myrvoll, som har lang erfaring i ledelse av store prosjekter (se CV). Hun vil også ha ansvar for intervju av sentrale enkeltindivider og deres engasjement for samisk språklig og kulturell likeverd i regionen. I tillegg vil det opprettes ei prosjektgruppe ved Vardobaiki samisk senter, som vil følge opp prosjektarbeid og framdrift.

Vardobaiki samisk senter, i tillegg til museet, vil også være en sentral arena i prosjektgjennomføringen. Nødvendig utstyr til skanning, kopiering og bearbeiding av materiale vil lokaliseres hit, og vil bli stilt til rådighet for deltakerne. Det gjør at sikring av framdrift og kvalitetssikring kan skje på en enkel og oversiktlig måte.

Formidlingen av prosjektets resultater vil skje på flere måter. Museet anser denne type dokumentasjon som særlig egnet til formidling gjennom en digital utstilling. Videre vil det gjennomføres to seminar-rekker i 2017 og 2018, hvor ulike deler av det innsamlede materialet vil presenteres offentlig. Det er et mål at både deltakende aktører og intervjuede ressurspersoner skal kunne bidra.

Kilder

- Alta-saken <https://snl.no/Alta-saken>
- FNs urfolkserklæring <http://www.galdu.org/web/index.php?sladja=56&vuolitsladja=121&vuolitvuolitsladja=26&giella1=nor>
- Grunnloven <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1814-05-17>

- ILO-konvensjon nr 169 <http://www.ilo.org/indigenous/Conventions/no169/lang--en/index.htm>
- Samekulturutvalget <http://www.arkivportalen.no/side/aktor/detaljer?aktorId=no-a1450-01000000197224>
- Sameloven <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1987-06-12-56>
- Samerettsutvalget <https://www.regjeringen.no/nb/dep/jd/org/styre-rad-og-utval/innstillinger/innstillinger-fra-utvalg/innstillinger-levert-i-2007-2/samerettsutvalget/id457041/>
- Samisk Arkiv <https://www.arkivverket.no/arkivverket/Arkivverket/Samisk-arkiv>
- Senter for samiske studier http://uit.no/om/enhet/forsiden?p_dimension_id=88182
- Vardobaiki <http://www.vardobaiki.no/web/index.php?giella1=nor>

Prosjektbudsjett

Prosjekt	
Startdato / Sluttdato	01.01.2016 - 31.12.2018
Søknadssum kulturrådet for hele prosjektperioden	1430000
Budsjettramme for prosjektperioden	3087500

Budsjett for første år		
UTGIFTER		
Hva	Beskrivelse	Sum
Personalkostnader (lønn/overhead)	Prosjektledelse 4 mnd.verk	kr 200 000,00
	20 prosjektmedarbeidere a 4 ukeverk	kr 500 000,00
	8 ressurspersoner a 2 ukeverk	kr 150 000,00
	Samisk senter, 4 uv	kr 50 000,00
	Samisk Arkiv 1 uv	kr 12 500,00
Varer/utstyr	Diktafoner, ekst.harddisker, fotoutstyr mm	kr 70 000,00
Tjenester kjøpt av andre	Kopiering, digitalisering, fotobehandling,	kr 10 000,00
Andre utgifter (spesifiser)	Reiser (kjøregodtgjøring)	kr 50 000,00
	To prosjektsamlinger	kr 50 000,00
	Regnskap, revisjon, administrasjon	kr 40 000,00
Totale utgifter		kr 1 132 500,00
INNTEKTER		
Beskrivelse	Tilskudd bekreftet	Sum
<u>Søknadssum Norsk kulturråd</u>		<u>kr 550 000,00</u>
Egenfinansiering	Ja	kr 582 500,00
Totale inntekter		kr 1 132 500,00

Kommentar til budsjett neste år

Søknadssummen omfatter varer/utstyr, tjenester kjøpt av andre samt reiser og prosjektsamlinger. Alt utstyr vi har oversikt over, vil kjøpes inn i 2016. Søknadssummen omfatter også samtidig ca 50 % av organisasjonenes/ressurspersonenes tidkostnader. Vi regner ikke med at det blir veldig mye kopiering/skanning i 2016 siden det meste av tida vil gå til gjennomgang og systematisering.

Budsjett for andre år		
UTGIFTER		
Hva	Beskrivelse	Sum
Personalkostnader (lønn/overhead)	Prosjektledelse 3 mnd.verk	kr 150 000,00
	20 prosjektmedarbeidere 4 uv	kr 500 000,00
	8 ressurspersoner a 1 uv	kr 75 000,00
	samisk senter UiT 4 uv	kr 50 000,00
	samisk arkiv 1 uv	kr 12 500,00
Varer/utstyr		kr 0,00
Tjenester kjøpt av andre	Kopier og digitalisering, fotografering	kr 60 000,00
Andre utgifter (spesifiser)	Reiser	kr 25 000,00

To prosjektsamlinger	kr 50 000,00
Off. seminarer	kr 20 000,00
Regnskap, revisjon, administrasjon	kr 40 000,00
Totale utgifter	kr 982 500,00

INNTEKTER

Beskrivelse	Tilskudd bekreftet	Sum
<u>Søknadssum Norsk kulturråd</u>		<u>kr 445 000,00</u>
Egenfinansiering	Ja	kr 537 500,00
Totale inntekter		kr 982 500,00

Kommentar til budsjett neste år

Søkes om samme posteringer som i 2016, i tillegg til formidling gjennom ei seminarrekke. Framdriften i prosjektet vil kreve større utgifter til skanning/fotografering fordi arbeidet med gjennomgang er ferdigstilt. Ressurspersonenes tidsbruk er gått ned og omfatter de to fellesmøtene samt noen timer til oppdatering/videreutvikling av eget bidrag.

Budsjett for tredje år

UTGIFTER

Hva	Beskrivelse	Sum
Personalkostnader (lønn/overhead)	Prosjektledelse 3 mndsverk	kr 150 000,00
	20 prosjektmedarbeidere a 4 uv	kr 500 000,00
	8 ressurspersoner a 1 uv	kr 75 000,00
	Samisk senter UiT 4 uv	kr 50 000,00
	samisk arkiv 1 uv	kr 12 500,00
Varer/utstyr		kr 0,00
Tjenester kjøpt av andre	kopiering/skanning/fotografering	kr 50 000,00
Andre utgifter (spesifiser)	reiser	kr 25 000,00
	To prosjektsamlinger	kr 50 000,00
	seminar-rekke	kr 20 000,00
	Regnskap, revisjon, administrasjon	kr 40 000,00
Totale utgifter		kr 972 500,00

INNTEKTER

Beskrivelse	Tilskudd bekreftet	Sum
<u>Søknadssum Norsk kulturråd</u>		<u>kr 435 000,00</u>
Egenfinansiering	Ja	kr 537 500,00
Totale inntekter		kr 972 500,00

Kommentar til budsjett neste år

Det søkes om samme posteringer som tidligere år. Behov for skanning/kopiering/fotografering antas å ha samme omfang som i 2017.

Framdriftsplan

Framdriftsplan for hele prosjektperioden

Startdato / Sluttdato

01.01.2016 - 31.12.2018

Fyll ut aktivitetsplan for prosjektet under

Tittel

Fra dato / Til dato

forberedelse

01.10.2015 - 31.12.2015

nettverksmøte/oppstartmøte

20.01.2015 - 21.01.2015

nettverksmøte

24.10.2016 - 25.10.2016

nettverksmøte

23.01.2017 - 24.01.2017

seminar-rekke

27.08.2015 - 30.11.2017

nettverksmøte

23.10.2017 - 24.10.2017

seminar-rekke

18.01.2018 - 31.05.2018

nettverksmøte

22.01.2018 - 23.01.2018

nett/avslutning

22.10.2018 - 24.10.2018

Digital museumsformidling

01.06.2019 - 31.12.2019

Andre opplysninger

Samarbeidspartnere

Samarbeidspartnere

Har du en samarbeidspartner

Samarbeidspartner 1

Navn på samarbeidende organisasjon/institusjon

Senter for samiske studier UiT
Norges arktiske uni

Er det inngått formell samarbeidsavtale

Postadresse

Senter for samiske studier UiT
Norges arktiske universitet
Postboks 6050 Langnes

Postnr / Poststed

9037 TROMSØ

Kontaktperson

Else Grete Broderstad

Tlf. til kontaktperson

77646908

E-post til kontaktperson

else.g.broderstad@uit.no

Rolle i prosjektet

Broderstad er faglig leder ved senteret og hun vil samarbeide direkte med Vardobaiki og koordinere senterets aktiviteter i prosjektet

Samarbeidspartner 2

Navn på samarbeidende organisasjon/institusjon

Samisk Arkiv

Er det inngått formell samarbeidsavtale

Postadresse

Diehtosiida

Postnr / Poststed

9520 KAUTOKEINO

Kontaktperson

Øystein Steinlien

Tlf. til kontaktperson

78448561

E-post til kontaktperson

os@arkivverket.no

Rolle i prosjektet

Steinlien er leder ved Samisk Arkiv og vil samarbeide direkte med Vardobaiki, samt koordinere institusjonens aktiviteter i prosjektet

Vedlegg

- Brev_fra_Samisk_Arkiv.pdf
- brev_fra_Fjell_skilag.pdf
- Sandmark_bygdeutv_lag_SABUS.pdf
- Hinnøey_omegn_sameforening_IBSS.pdf
- Boazovazzi_reingjeteren.pdf
- Inga_sami_siida.pdf
- Harstad_sameforening.pdf
- Brev_fra_Isogaisa.jpg
- Brev_fra_Stuornjargga_Sami_Duodje.pdf
- Brev_fra_Markumeannu.pdf
- Brev_fra_Samenes_folkeforbund.pdf
- Brev_fra_Ofotens_samiske_forening.pdf
- Brev_fra_Dielddanuorguovllu_Nuorak.pdf
- Brev_fra_Bjerkvik_sameforening.pdf
- Brev_fra_Vesteraalen_og_omegn_sameforening.pdf
- Brev_fra_Senter_for_samiske_studier_UiT.pdf
- Kart_over_prosjektomraadet.JPG
- Marit_Myrvoll_CV.pdf
- Brev_fra_Skaniid_Girjie.pdf